

גליון מס' 4165
29/11/2010

מה בגליון?

מידע בלעדי

מכרזים

תוצאות מכרזים

פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור

אחד התחומים המרכזיים בהם עוסקת המחלקה המנהלית של משרדנו הינו תחום הארנונה ובמסגרת זו מלווה המשרד הן רשויות מקומיות רבות בהתנהלותם היומיומית והן עסקים המבקשים לבחון חובתם לשלם את חשבונות הארנונה בהם חויבו או לפעול בדרכים שונות כדי להפחית את נטל הארנונה החל עליהם.

ארנונה הינה מס המוטל על ידי הרשות המקומית על פי חוק, אשר מוטל על המחזיק בנכס בין אם הינו יחיד ובין אם הינו תאגיד. נדגיש, כי חובת תשלום ארנונה קמה גם כאשר עסק מתנהל במבנה ללא רשיון או כאשר העסק הינו ללא רישוי עסקים (שני תחומים נוספים בהם מתמחה המחלקה המנהלית של משרדנו).

ואולם, בחוק נקבע כי סוגים מסוימים של נכסים יהיו פטורים מתשלום ארנונה כללית. כך, למשל, נקבע כי נכסי מוסד המתנדב לשירות הציבור יהיו פטורים מתשלום ארנונה כללית, וזאת בכפוף לקבלת היתר ממשרד הפנים אשר הסמיך את הממונה על המחוז לבחון את בקשות הפטור. נוהלי משרד הפנים קובעים קריטריונים ופרמטרים שונים לצורך בחינת הזכאות לקבלת הפטור הנוגעים לאופיו של המוסד, תיקצובו, התנהלות הכלכלית ועוד. כך, בין שאר הפרמטרים, יבחן האם השירותים אשר מספק המוסד משרתים בעיקר את תושבי הרשות בה נמצא הנכס נשאו הבקשה למתן הפטור; האם התמורה שגובה הרשות נמוכה באופן משמעותי ממחירי השוק באופן אשר משקף את הפן ההתנדבותי של המוסד; מהו היקף פעילותו העסקית של המוסד והאם הינו שולי ביחס לפעילות הכללית של המוסד; האם מפעילי המוסד ופטרוניו מפיקים הנאה כלכלית אישית לבד משכר סביר שהוא פונקציה של תרומתם הישירה וכן האם המוסד המתנדב עוסק בפעילות פוליטית או נתמך על ידי גוף פוליטי.

בפסק דין אשר ניתן לאחרונה בבית המשפט העליון, קבע בית המשפט, כי עיסוק המוסד בפעילות חברתית או ציבורית כשלעצמה אינו הופך את המוסד באופן אוטומטי למוסד מתנדב וכי על המוסד לעמוד בכל הקריטריונים, באופן מצטבר, בהתאם לנוהלי משרד הפנים. כך למשל קבע בית המשפט, כי עמותה העוסקת בטיפול באנשים בעלי צרכים מיוחדים ובשיקומם ולצורך כך מפעילה מוסדות טיפוליים, אינה עונה על הקריטריונים כנדרש, הואיל ומספקת את שירותיה תמורת תשלום אשר אינו נופל ב-50% מהתמורה המשולמת בגין שירותים דומים לגופים אחרים בשוק הפרטי ודי בעובדה זו לבדה על מנת לשלול את זכאותה לפטור. יציין, כי בית המשפט במקרה זה דחה את טענת המוסד לכך כי יש לראות בתמורה המועברת ממשרד הרווחה כתמיכה ממשלתית, הואיל והתמורה העיקרית אשר מועברת ממשרד הרווחה אינה בגדר תקצוב ישיר אלא מדובר ברכישה על ידי המדינה בתשלום מהמוסד של שירותים אותם חייבת המדינה לספק על פי חוק. כך, בפועל מדובר במוסד הפועל למטרת רווח.

יש לציין כי אף אם קיים נוהג לפיו ניתן הפטור למוסד מסוים במשך שנים רבות, אין בכך כדי לפטור מהחובה לבדוק ולשקול מחדש את הצדקת קיומם של פטורים אשר ניתנו בעבר, מחדש וככל שהשתנו הנסיבות. כאשר מדובר בעסק המשתמש בשטח גדול והארנונה מחושבת עבורו בתעריף עסקים גבוה, המשמעות הכספית עשויה להיות גבוהה ביותר. במקרה כזה מומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום מיידי כאשר הבעיה עולה לראשונה, באשר, ההתנהלות הראשונית מול הרשות עשויה לעתים להשפיע על תוצאת ההליך.

*מאת: עו"ד יאיר עלני

* הכותב הינו עורך דין במשרד עורכי הדין אפיק תורג'מן ומתמקד בעיקר בתחום הציבורי, מכרזים ודיני רשויות מקומיות. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

* ניתן להפנות שאלות בתחום באמצעות פניה לטל' 03-5635061. השרות ניתן ללא תשלום ללקוחות יפעת מכרזים בלבד.

עורכת: אילת אלוני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 96-98 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.